

Utbildningsinspektion i Modeshögsskolan, grundskola F-6 och Dalajärs förskola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Modeshögsskolan, Dalajärs förskola	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	100
Skolbarnsomsorg	127
Förskoleklass	35
Grundskola	220

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6, skolbarnsomsorg samt Dalajärs förskola. Modeshögsskolan är belägen intill havet en dryg halvmil öster om Trelleborg. Den ligger i ett naturskönt område där ängar är en naturlig del av skolgården. Det är endast 300 meter till stranden, vilket utnyttjas i många olika sammanhang. Skolan består av ett äldre skolhus som blivit om- och tillbyggt. Det finns även två paviljonger och ett av fritidshemmen har sina lokaler i en villa. Flertalet elever åker skolskjuts. Förskolan ligger 500 meter från skolan och har sina lokaler i en "skånelänga" som tidigare varit ålderdomshem.

Även förskolan ligger naturskönt och nära havet i ett bostadsområde där bebyggelsen består av villor. Det finns promenadstråk till fiskehamn och naturreservat. Förskolan byggdes 1982 på en stor gammal bondgårdstomt, med många gamla stora träd.

Den pedagogiska personalen är organiserad i processlag som leds av en processledare.

Genomförandet av inspektionen i Modeshögsskolan, Dalajärs förskola

Skolverket sände den 10 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Modeshögsskolan och Dalajärs förskola har bestått av experten Åse Malmberg och undervisningsrådet Cecilia Hanö. Besök i Modeshögsskolan och Dalajärs förskola inleddes den 27 oktober och avslutades den 28 oktober 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Modeshögsskolan, Dalajärs förskola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Modeshögsskolan och Dalajärs förskola genomfördes formella intervjuer med elever från årskurserna 2 och 6, pedagoger från de olika processlagen, speciallärare, föräldrar samt rektorn. Lektioner och verksamhet i de olika arbetslagen samt fritidshem och förskolan besöktes. Inspektörsteamet deltog i möte med kamratstödarna i årskurserna 1-3. Spontana samtal fördes under båda dagarna med barn/elever och personal.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Modeshögsskolan möter inspektörsteamet positiva och glada elever som uttrycker lust för att lära. Vid intervjuerna visar de varandra respekt genom att lyssna aktivt när någon kamrat talar. På skolgården råder ett lugnt klimat. Det bedrivs organiserad rastverksamhet där kamratstödarna är ett ”extra” öga.

”Levnadsregler” finns på skolan som är framtagna av elever, föräldrar och personal. De är väl kända och finns uppsatta i varje klassrum och diskuteras varje vecka.

Inspektörsteamet upplever att eleverna tar ansvar för sin miljö och lärandet. Visserligen är skolan något sliten i vissa utrymmen men klotter och nedskräpning förekommer inte i någon nämnvärd uppfattning.

På Dalajärs förskola lägger personalen stor vikt vid barnens sociala utveckling och det sociala samspelet i grupperna. Varje avdelning skall ansvara för att förskolan tillämpar ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar. Detta gör man genom att vara lyhörd för barnens val av diskussionsämne och val av aktiviteter. Barnen skall också vara delaktiga i val av miljö och materialval. Det är även viktigt, står det i arbetsplanen, att de vuxna diskuterar och löser problem öppet. Inspektörsteamet såg exempel där barnen kan välja olika aktiviteter och material efter ålder och mognad samt ta ansvar för aktivitet och lärande. Barnen agerar aktivt och motiverat och personalen är lyhörd för barnens önskemål.

Föräldrarna upplever miljön både ute och inne som trygg och kvalitativ både fysiskt som psykosocialt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Modeshögs rektorsområde på ett föredömligt sätt arbetar med värdegrundsfrågor. Eleverna/barnen utvecklar värden och förhållningssätt som ligger i linje med de nationella målen

i läroplanen för grundskolan och förskolan. Miljön är trygg, lugn och harmonisk och elevernas ansvarstagande för skolmiljön är av god kvalitet.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Modeshögsskolan följer man upp elevernas kunskapsutveckling systematiskt i svenska, matematik och engelska. Skolan har en plan som visar när olika test görs i dessa ämnen. Enligt pedagogerna och föräldrarna bidrar den individuella utvecklingsplanen till högre måluppfyllelse genom att kunskaperna i dessa ämnen blir mer konkreta för eleverna.

Pedagogerna anser att måluppfyllelsen är god i samtliga ämnen. Inspektörsteamet bedömer att det finns en god uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i svenska, matematik och engelska men hur uppföljningen av kunskapsmålen mäts i skolans övriga ämnen är mer oklart. Någon gemensam modell för dokumentation och redovisning finns inte.

Vid inspektionstillfället har inga elever hem- och konsumentkunskap. Tidigare år har eleverna fått undervisning i årskurs 6 i samband med att eleverna varit på Liljeborgsskolan för att ha språkval. Detta har av schematekniska skäl inte varit möjligt det här året. Inspektörsteamet bedömer att möjlighet måste finnas så att eleverna ges möjlighet att nå målen i hem- och konsumentkunskap för årskurs 5.

Nationella prov skolår 5

	Godkända	Ej godkända
Matematik	31	4
Svenska	33	2
Engelska	31	4

Skolan arbetar med jämställdhetsfrågor på olika sätt, bland annat genom att arbeta med ”tjej- och killgrupper” där man tar upp olika frågor som de vuxna och eleverna tycker är viktiga. Rektorn ser det som en brist att skolan endast har kvinnliga pedagoger för det medför att ”killgruppen” alltid leds av en kvinnlig pedagog.

På Dalajärs förskola såg inspektörsteamet prov på att barnen hade förmåga att leka både ensamma och i grupp. Pedagogerna planerar verksamheten utifrån olika teman under året. I planeringen av teman och den dagliga verksamheten på förskolan ingår moment som utvecklar och stimulerar barnens lärande. Genom de olika aktiviteterna utvecklar barnen ensamma eller i grupp olika förmågor emotionellt, språkligt, socialt och motoriskt. Varje barn har en individuell

utvecklingsplan och portfolie. I dessa dokumenteras barnens sociala och kunskapsmässiga utveckling.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att det pedagogiska arbetet vid Modeshögs rektorsområde är gott, inte minst i förskoleklassen och förskolan. Elevernas kunskapsutveckling i skolans samtliga ämnen bör tydliggöras för elever och föräldrar och eleverna måste ges förutsättningar att nå målen i årskurs 5 i hem- och konsumentkunskap.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Som instrument för elevernas demokratifostran arbetar Modeshögsskolan med rådsverksamhet. Det finns klassråd i varje klass och skolan har ett elevråd. I elevrådet finns representanter från varje klass och de träffas varannan vecka. Eleverna har möjlighet att lägga fram olika förslag till förbättringar på skolan. De elevrådsrepresentanter som inspektörsteamet samtalar med tar sitt uppdrag på allvar och är noga med att återkoppla till klassen vad som diskuterats. Rektorn är ansvarig ”vuxen” för elevrådet vilket uppskattas mycket av elever och föräldrar. Andra råd på skolan är matråd och idrottsråd. Även i dessa råd finns en vuxen med.

Ett av skolans utvecklingsmål är att utbilda eleverna hur de kan påverka och vad de kan påverka i sin situation i skolan. Därför tränas eleverna dagligen i att ta ett ökat ansvar för sitt eget lärande genom egen planering av sitt arbete i samråd med pedagog. Eleverna tar ansvar för sina läxor genom att göra ”veckoläxa” och ges möjlighet att ta egna pauser. Eleverna tycker att de får vara med och bestämma i skolan. Ibland bestämmer pedagogen vad som skall göras men då får eleverna alltid möjlighet till att bestämma arbetssätt och prioritera vad de vill fördjupa sig i.

”Tillsammans på Modeshög” är ett prioriterat område. Det sker i samarbete med hemmen där föräldrarådet varit med i planeringen. Skolan arbetar med frågor som handlar om hur man beter sig mot varandra och utvecklar ett positivt socialt beteende. Eleverna skall bland annat ges möjlighet att utveckla färdigheter i:

- att visa respekt för andra människor,
- att fatta positiva och sunda beslut,
- att visa uppskattning och
- att ta ansvar.

För att skapa en samsyn om vad olika ord betyder och står för har en enkät gjorts där föräldrar elever och personal har fått tala om hur de uppfattar följande ord.

Respekt	Hänsyn	Ansvar
Empati/medmänsklighet	Uppförande	Vett och etikett
Regler	Skyldigheter	Den gyllene regeln

Resultatet har utmynnat i en handlingsplan som är framtagen av föräldraråd, barn och all personal på skolan. En folder har tryckts upp där varje ords innebörd (definition) finns med. Även skolans ordningsregler finns här samt skolans ”levnadsregler”:

- jag är mot andra som jag vill att de skall vara mot mig,
- alla skall ha det så bra som möjligt,
- alla skall känna sig trygga och
- jag tar ansvar för mina handlingar och står för vad jag gjort.

Samtliga inspektörsteamet samtalar med är förtrogna med ”Tillsammans på Modeshög” och visar i handling att det är ett levande dokument. Utvecklingsmål för läsåret 04/05 är att varje klass minst en gång i veckan arbetar med ”Tillsammans på Modeshög”. Övergripande hälsomål saknas men skolan arbetar hälsofrämjande genom projektet ”Tillsammans” och att utnyttja skolans närhet till hav och ängar. Förskoleklassen har utedagar och förskolan liksom skolan utnyttjar sin föredömliga utemiljö.

Vid besök i förskoleklassen såg inspektörsteamet prov på reellt elevinflytande. Eleverna hade aktiviteter i hela huset. Musik, rörelse, bild och form, lek med ord och en grupp hade praktisk matematik genom att bygga med klossar. Pedagogerna deltog i aktiviteterna och interaktionen var föredömlig. Barnen hade själva fått bestämma vilken grupp de skulle tillhöra. Ibland inträffar det att något barn inte kan få sitt första val men pedagogerna menar att barnen har lärt sig att det inte går att vara mer än ett visst antal barn i varje grupp. När den situationen uppstår tar pedagogerna tillfället i akt och pratar med barnen om demokratiska värderingar.

Skolan har rutiner för att systematiskt förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Ett antimobbingsteam finns på skolan som träffas regelbundet. Kompissamtal förs i varje klass. Utvärderingen av skolans ”Tillsammans på Modeshög” påvisar att eleverna nu visar större empati och omtanke mot varandra. Kamratstödjarna har stor del i detta liksom det stora arbete som läggs ner kring värdegrundsfrågor, menar rektorn. Kamratstödjare finns i varje klass och de är utsedda genom att de visat prov på lämplighet. De har fått utbildning i bland annat konflikthantering. De träffas regelbundet tillsammans med en vuxen från antimobbingsteamet för att diskutera och för att få stöd och handledning. Inspektörsteamet deltog i ett kamratstödjarmöte för årskurserna 1-3.

Mötet inleddes med att den vuxne gjorde en återkoppling till förra mötet. Varje kamratstödjare fick sedan ordet och fick möjlighet att ta upp något problem

eller lämna förslag på åtgärder. Det har inte varit bråk på skolgården och det tidigare problemet med fotbollsplanen, då de äldre eleverna börjat sin rast för tidigt är nu löst. Resterande tid av mötet ägnas åt värderingsövningar. Inspektörsteamet bedömer att eleverna är konstruktiva och är införstådda med att de har ett viktigt uppdrag.

Förhållningssättet på skolan att alla barn är allas barn medför att personalen omgående ingriper när något inträffar, säger pedagogerna. Eleverna känner inte till någon som blir mobbad på skolan.

Modeshögs rektorsområde har en tydlig samverkansplan där det framgår hur samverkan sker mellan förskolan och förskoleklassen, förskoleklassen och skolan, skolbarnsomsorgen och skolan, föräldrar och skolan samt hur man samverkar inom skolan.

Samverkan med föräldrarna sker bland annat under utvecklingssamtalen, då målplaneringen i den individuella utvecklingsplanen görs upp, på föräldramöten och i föräldrarådet. Föräldrarådet träffas 2-3 gånger per termin tillsammans med rektorn och representanter för skola, skolbarnsomsorg och förskola. Varje vår arrangerar föräldrarådet en idrottsdag för samtliga elever, en tradition som är mycket uppskattad av eleverna. Föräldrarna som inspektörsteamet samtalade med visade ett stort engagemang för skolan och framhöll idrottsdagen som ett gott exempel på delaktighet och samverkan. Föräldrarna önskar bli mer informerade om skolans nationella mål.

Föräldrarna är mycket nöjda med sina barns skola. De anser att personalen har en hög kompetens och uppskattar barnens möjlighet till att bedriva olika former av verksamhet ute i naturen.

Vid inspektionstillfället har skolan ingen egen skolsköterska på grund av sjukskrivning. Skolsköterska finns i områdets stöd- och konsultteam och skolan har även möjlighet att kontakta en grannskola där skolsköterska finns.

På Dalajärs förskola är kontakten med föräldrarna mycket god och föräldrarna som deltog i intervjun var extremt nöjda. Två föräldrar per avdelning är representanter i föräldrarådet. Personalen har arbetat länge på förskolan, ”vi utvecklar verksamheten hela tiden” och ”trivs väldigt bra tillsammans” säger pedagogerna. ”Vi har en fantastisk utemiljö och hanterbara barngrupper.” Eftersom det är många som står i kö för att komma till Dalajär är antalet ettåringar få, vilket gör att mer tid kan läggas på de lite äldre barnen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Modeshögs rektorsområde arbetar för en god samverkan och en god gemensam miljö. Eleverna upplever att de har inflytande över sitt arbete. Det formella inflytandet är välutvecklat. Ytterligare arbete kvarstår för att utveckla alla elevers reella inflytande över sitt lärande efter ålder och egna förutsättningar. Samverkan med föräldrarna är god inom hela rektorsområdet. Skolans arbete med kamratstödjare är mycket god. Rektorsområdets tydliga samverkansplan borgar för en helhetssyn på barnens/elevernas utveckling i ett perspektiv från förskola till årskurs 6. Skolan och förskolan bör informera föräldrarna om skolans och förskolans nationella mål för att möjliggöra ett ännu större inflytande för föräldrarna.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Trelleborgs skolor deltar i försöket med utbildning utan timplan i grundskolan. Pedagogerna på Modeshögsskolan är mycket positiva till försöket. ”Det innebär att vi kan individualisera undervisningen på ett friare sätt. Det underlättar även temaarbetet och att arbeta i perspektivet årskurserna 1-6. Det har även inneburit att målen blivit tydligare och även viktigare.”

Modeshögsskolan arbetar i fyra processlag som leds av en processledare. Lagen består av pedagoger från förskoleklass, skolbarnsomsorg och skolan. Processlagen arbetar med visionsarbete inför den nya ”spjutspetsskolan” som skall sjösättas läsåret 2005/2006. I det dagliga arbetet fungerar årskurserna 1-3 och årskurserna 4-6 som var sitt arbetslag. Årskurserna 1-3 träffas var fjortonde dag och då är även fritidspedagogerna med. Årskurserna 4-6 träffas varje vecka. Inför varje termin träffas samtliga pedagoger för att diskutera gemensamma teman. Under förra läsåret arbetade årskurserna 4-6 med ”jeans” som tema där skolans samtliga ämnen var inflätade. Nu arbetar årskurserna 4-6 med tema Europa som bland annat skall utmynna i en teaterföreställning. Årskurserna 1-3 har sagotema och även de skall spela pjäser.

I Modeshögsskolan har samtliga elever en individuell utvecklingsplan som synliggör varje elevs utveckling och lärande med en betoning på elevens sociala utveckling och ämnena svenska, engelska och matematik. Den är ett stöd för elever, föräldrar och pedagoger i ett gemensamt ansvarstagande. Utvecklingssamtal hålls minst en gång per termin och då utvärderas och uppdateras den individuella utvecklingsplanen. Nya mål sätts upp och de insatser som skolan skall göra eller som elev och föräldrar åtar sig, antecknas i planen. Föräldrarna får alltid en kopia på uppgjord överenskommelse. Föräldrarna upplever att utvecklingssamtalen är givande och tycker att de blivit mer konstruktiva i och med den individuella utvecklingsplanen. Det är bra att vi alltid får en kopia på vad vi kommit överens om, säger föräldrarna.

Skolans konkretiseringar av de nationella kursplanerna gör att pedagogerna kan medvetandegöra eleverna om vilka kunskaper och färdigheter som eleverna skall tillägna sig. Föräldrarna känner endast till kursplanerna i svenska, matematik och engelska. Pedagogerna är medvetna om att utvecklingssamtalen får en tendens att fokusera på dessa ämnen och att mycket tid läggs på att diskutera och beskriva elevens sociala utveckling. Föräldrarna visar ett mindre intresse för elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen menar pedagogerna.

Skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Två speciallärare finns på skolan varav en är utbildad speciallärare och den andra är utbildad lågstadielärare med en lång erfarenhet av läsinlärning. Skolan har något som benämns "Bikupan". Dit kommer framför allt de elever som har koncentrationssvårigheter men även elever som behöver extra stöd under en kortare period. Eleverna får arbeta utifrån egna intressen vilket är en bra modell, tycker pedagogen, för att få eleverna motiverade. Två gånger per termin får den som är ansvarig för "Bikupan" handledning av specialpedagogen i stöd- och konsultteamet. Åtgärdsprogram upprättas för elever som är i behov av någon form av extra stöd. De upprättas av pedagog, förälder och elev. Vid behov kopplas områdets stöd- och konsultteam in och då kan även någon från teamet vara med när åtgärdsprogram skrivs.

Skolan erbjuder läxhjälp två eftermiddagar i veckan vilket är uppskattat av såväl elever som föräldrar.

På skolan finns två elever med funktionshinder som båda har personlig assistent. Skolan har även två elever placerade i särskild undervisningsgrupp utanför skolan. Rektorn deltar i uppföljningssamtal ett par gånger per termin.

På Dalajärs förskola har varje barn en utvecklingsplan och portfolie. Utvecklingssamtal hålls en gång per termin. På förskolan finns ett "team" på tre personer som går in en förmiddag i veckan på respektive avdelning (5 st). I och med att hela avdelningen frigörs finns det möjlighet för pedagogerna att tillsammans följa upp varje barn. Trots att endast en av pedagogerna är med vid utvecklingssamtalet är samtliga pedagoger på avdelningen uppdaterade om varje barns situation. Föräldrarna kan vända sig till vem som helst, avdelningens barn är allas barn.

Förskolan har rutiner för att identifiera barn som är i behov av särskilt stöd i sin utveckling.

Förskolan arbetar med lekinriktat arbetssätt. Ett mål i arbetsplanens mål är "Att utveckla barnens fantasi och idéflöde". En dag i veckan ger sig barnen och pedagogerna in i fantasivärlden på samlingen. De får besök av någon fantasifigur som personalen har hittat på utifrån barnen. Avdelningarna har sagor där barnen får möjlighet att tränga in i sagans värld. Pedagogerna är lyhörda för barnens idéer om att förändra innemiljön, exempelvis ena veckan kan rummet vara ett sjukhus och nästa vecka är det sjörövarskepp. Personalen upplever att barnen vågar fantisera och föreställa sig någon annan genom att klä ut sig eller använda handdockor. För att utvidga barnens föreställningsvärld deltar pedagogerna ofta i och fantiserar tillsammans med barnen i leken.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att den pedagogiska verksamheten och undervisningen vid Modeshögs rektorsområde är god. Såväl skolan som förskolan har tydliga rutiner för att identifiera barn/elever i behov av särskilt stöd. Utvecklingssamtalen bör inkludera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen och inte endast sätta fokus på svenska, engelska och matematik.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

Modeshögs rektorsområde ingår i område 1 som leds av en barn- och ungdomschef som arbetar med de strategiska utvecklingsfrågorna och har huvudansvaret för verksamheten. Rektorn ansvarar för förskola och skola och har det pedagogiska ledningsansvaret. Skolans ledningsgrupp utgörs av rektorn och samtliga processledare, vars uppgift är att leda det pedagogiska arbetet och ansvara för resultatet gentemot barn, elever och föräldrar.

Rektorn har förskollärarytbildning och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn är känd av barnen/eleverna och personalen anser att rektorn står för ett mycket tydligt och effektivt ledarskap kombinerat med lyhördhet. Skolans och förskolans arbetsplan är ambitiös och följs kontinuerligt upp och utvärderas. Dock har föräldrarna inte varit delaktiga i utarbetandet av den och är ej heller förtrogna med den. Föräldrarna uttalar sig positivt om rektorns lyhördhet och handlingskraft och menar att rektorns förmåga att utveckla skolan och förskolan går från klarhet till klarhet. Rektorns ambition är att Modeshögs rektorsområde skall bli ”spjutspetsskolans spjutspets”. Inom en snar framtid skall en ny skola byggas och såväl pedagoger som föräldrar välkomnar detta.

Skolan har en verksamhetsberättelse som tillika är kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen består av ett antal målblanketter som arbetslagen använt för att beskriva mål och måluppfyllelse i olika frågor. Denna blankett används i hela kommunen. Målblanketten är strukturerad och ett utmärkt hjälpmedel att tydliggöra mål och att lägga sig vinn om att dessa blir mätbara. När dessa ensamma utgör kvalitetsredovisningen blir den dock otillräcklig. Analyser och tolkningar, både ur ett kortare och ur ett längre perspektiv saknas liksom tydliga kopplingar mellan mål, resultat och åtgärder.

Personalen inom rektorns ansvarområde består totalt av 52 personer.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att styrning och ledning vid rektorsområdet är mycket god. Rektorns ledarskap uppskattas av personal och föräldrar. Skolans kvalitetsredovisning saknar en tydlig koppling mellan mål, resultat och åtgärder.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Modeshögs rektorsområde finns pedagogisk verksamhet och utbildning för alla barn/elever till och med årskurs 6.

Modeshögsskolan saknar lokaler för slöjd, idrott och hem- och konsumentkunskap varför eleverna får åka buss till Liljeborgskolan och Smyge skola. Eleverna i årskurs 6 har även sitt språkval på Liljeborgskolan.

Skolan har en hemsida och använder sig av First Class där information om rektorsområdets verksamhet läggs ut. Föräldrarna är nöjda med den information som ges och de flesta klasser har även veckobrev. Eleverna i skolan skriver sina planeringar i en särskild bok som skickas hem varje vecka och i den skrivs även meddelanden till hemmen. Förskolans personal har ett nära samarbete med föräldrarna och det är enkelt att överföra information. Det finns en anslagstavla där föräldrarna kan hålla sig ajour om verksamheten.

Som språkval kan eleverna i årskurs 6 välja att läsa tyska eller franska. De elever som ej väljer ett nytt språk erbjuds läsa engelska eller svenska. Dock är informationen till eleverna och deras vårdnadshavare bristfällig avseende de alternativ som skall erbjudas i stället för tyska och franska. Eleverna skall utöver engelska och svenska också erbjuda det språk eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elev, som i övrigt får undervisning i det, samt teckenspråk.

På skolan finns två elever med funktionshinder. Trots att skolan inte till alla delar är tillrättalagd i detta avseende har behovet av anpassning kunnat tillgodoses.

Flera av klasserna har "klasskassor" och det händer att föräldrarna betalar när eleverna skall få någon kulturell upplevelse. De nämnda sparformerna/klasskassorna befinner sig i gråzonen av vad som är tillåtet. Skolan skall vara avgiftsfri för eleverna. En kommunal policy för kostnader kan utgöra ett stöd för skolledare och lärare så att kostnaderna inte blir för höga. Det får endast förekomma att enstaka inslag ger anledning till en obetydlig kostnad för eleverna. Rektorn bör uppmärksamma detta.

Förskolan lägger stor vikt vid inskolningen av nya barn. De erbjuder sig att göra hembesök och skickar alltid hem information och foton på förskolans personal i god tid före inskolningen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning vid Modeshögs rektorsområde är god. Eleverna erbjuds inte alla alternativ som skall erbjudas i stället för tyska och franska inom språkvalet. Skolledningen bör försäkra sig om att endast enstaka, obetydliga kostnader förekommer för eleverna i undervisningen.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Modeshögsskolan har samtliga pedagoger adekvat utbildning. Dock undervisar pedagoger i ämnet matematik trots att de är utbildade i sv/so. Även förskolan har utbildade pedagoger.

Resursfördelningen bygger på en generell elevpeng som exkluderar lokalkostnaderna och skolskjutskostnader. Vid fördelning av resurser tittar man på hur varje enskild skolas situation ser ut. Detta innebär att varje skola inte får samma summa pengar menar rektorn.

Förskoleklassen har trivsamma lokaler med ett flertal mindre och större rum. Lokalerna är slitna och en uppfräschning behövs. Skolans lokaler är förhållandevis bra, anser personalen, även om de ger begränsade möjligheter att skapa mindre grupper och olika parallella aktiviteter. Tillgången till pedagogiskt material håller också godtagbar standard i likhet med datorutrustningen. Skolan har ett mindre bibliotek och en bokbuss från stadsbiblioteket stannar utanför skolan varannan vecka då eleverna får möjlighet att låna böcker. Pedagogerna beställer kontinuerligt boklådor till klasserna. Skolan använder i stor utsträckning skönlitteratur i undervisningen, framför allt i samband med olika teman.

Förskolans lokaler är ljusa och trivsamma. Varje avdelning har fått möjlighet att utforma miljön efter sin verksamhet. Det betyder att de olika avdelningarna har fått sin egen inriktning. Någon har valt att inrätta en ateljé medan en annan valt att ha större lektyta.

En kompetensutvecklingsplan finns för hela rektorsområdet och varje enskild pedagog har en individuell kompetensutvecklingsplan som upprättas i samband med medarbetarsamtalet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionsteamet att rektorsområdet har personal med god kompetens. Förskolans lokaler är goda och även förskoleklassens utrymmen är ändamålsenliga, dock i behov av uppfräschning. Skolans lokaler är godtagbara men avsaknaden av grupprum försvårar ett varierande arbetssätt. En ny skola är projekterad och då kommer dessa problem att lösas.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Modeshögsskolan övergripande har god kvalitet. Förskoleklassen i Modeshögsskolan och Dalajärs förskola är av övergripande mycket god kvalitet. Rektorsområdets arbete med värdegrundsfrågor är föredömligt liksom skolans arbete med kamratstödjare.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevernas resultat i andra ämnen än svenska, matematik och engelska bör tydliggöras och följas upp och
- avgiftsfri utbildning.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte kraven (1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Eleverna har inte beretts möjlighet att uppnå målen för hem –och konsumentkunskap i årskurs 5, (Lpo 94, kursplanen för hem- och konsumentkunskap).
- Eleverna erbjuds inte alla alternativ som skall erbjudas i stället för tyska och franska inom språkvalet (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2005-02-15

Lund

Åse Malmborg

Cecilia Hanö